

Проектът СВ005.1.12.153 “Подобряване на капацитета за опазване на природата чрез засилване на сътрудничеството между младите природозащитници в общините Болярово-Кофчаз” е съфинансиран от Европейския съюз чрез Програма Интеррег-ИПА за трансгранично сътрудничество България-Турция

Interreg – IPA CBC
Bulgaria – Turkey

PARTNERSHIP

ОКОЛНА СРЕДА

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ОКОЛНАТА СРЕДА?

- Околната среда е средата, в която живеем. Човекът трябва да се грижи за нея и да не я замърсява, защото това може да доведе до фатален край на човешкия род.
- Като цяло околната среда са реките, планините, моретата, равнините, долините и други, живата и неживата природа.
- Околната среда е затворена система: физическата околна среда – това е природата и изградената от човека околна среда (земеделска земя, пътища, селища, инфраструктура и др.), така също и социално-икономическите отношения.

ОСОБЕНОСТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

- ▶ Компонентите на околната среда са отворени системи (река, в която има токсични замърсявания, като тези замърсявания отиват в почвите, оттам в растенията и т.н.), т.е. проблемите се прехвърлят.
- ▶ Околната среда е динамична среда – променя се непрекъснато, като най-голямо влияние оказва човекът.
- ▶ Промените, които протичат в околната среда имат латентен характер (скрит) – от момента на въздействието до появата на промените има известно време (например добивът на нефт и газ води до земетресения, емисиите на CO₂ водят до разрушаване на озоновия слой и т.н.)
- ▶ Природните ресурси на Земята са ограничени – едни намаляват по-бързо от други. Природните ресурси биват възобновяеми (горите, като периода на тяхното възобновяване е 100г.) и невъзобновяеми (нефт, горива, руди, каменни въглища). Водата, например, се възстановява благодарение на водния цикъл, но ние я изчерпваме в големи количества и тя не може да се възстанови.

РЕКИ

- Реките са естествен воден поток с големи размери, най-често сладководни, с постоянно течение. Началото на дадена река може да бъде езеро или извор, а краят ѝ – друга река, езеро, море или океан.

ПЛАНИНИ

- ▶ Планината е земна форма, която има по-голяма надморска височина от заобикалящите я обекти. Различават се ниски, средни и високи планини.
- ▶ Най-високите планини в България са Родопите (вр. Голям Перелик – 2191м.), Стара планина (вр. Ботев – 2376м.), Пирин планина (вр. Вихрен – 2914м.).

- ▶ Най-високият връх в България е
връх Мусала (2925м.)
Той се намира в Рила планина.

А кой е най-високият връх в света?

Връх ЕВЕРЕСТ – 8848м.

- ▶ Еверест се намира в Хималаите, на границата между Непал и Китайския Тибетски автономен район.
- ▶ 13 българи са изкачили връх Еверест.
- ▶ Първият българин изкачил Еверест е Христо Проданов през 1984г.

МОРЕТА

- ▶ Морето е воден басейн, част от Световния океан, често в една или друга степен обособен от него посредством различни форми на релефа.
- ▶ Източната граница на България е Черно море. То е вътрешно море между Югоизточна Европа и Азия.
- ▶ Най-соленото море в Света е Мъртво море. Разположено е на 430м. под морското равнище и граничи Израел, Палестина и Йордания. Съдържанието на сол достига до 33‰, което го прави почти два пъти по-солено от Черно море (17‰).

ЛЮБОПИТНИ ФАКТИ ЗА ЧЕРНО МОРЕ

- ▶ Заобиколено е от шест държави – Турция, Румъния, Украйна, България, Русия и Грузия. Черно море има славата на едно от най-известните вътрешни морета поради важното си местоположение – свързва Азия и Европа.
- ▶ Името „Черно море“ – според много теории то се е наричало само „море“ дълго време, преди да бъде обявено за „негостоприемно море“ от гърците.
- ▶ Безкислородна вода – то е най-големият воден басейн със слоеве от вода, които не се смесват помежду си. Това позволява и съхранението на предмети в морето. На дълбочина над 200м. почти няма живот, концентрацията на сероводорода е голяма и не позволява проникването на кислород, което предпазва дървото и въжетата от гниене.
- ▶ Черно море е мястото, където е акостирал Ноевият ковчег според една от легендите.

ОКЕАНИ

- ▶ Океанът е голям соленоводен басейн, основен елемент на хидросферата на планетата. Около 71% от повърхността на Земята е заета от Световния океан, непрекъснат воден басейн, подразделян на няколко основни океана и на по-малки морета.
- ▶ Океаните съдържат 97% от водата на Земята, а океанографите твърдят, че по-малко от 5% от Световния океан е изследван.
- ▶ Най-дълбоката точка в Световния океан се намира между Япония и Папуа Нова Гвинея - Марианската падина (-11 022м.)

КОИ СА ОКЕАНИТЕ В СВЕТА?

- ▶ Северен ледовит океан е най-малкият. Разположен е около Северният полюс. Има множество острови, сред тях е и Гренландия, който е най-големият на Земята.
- ▶ Индийски океан е третият по големина. В северната му част има крайбрежни морета, заливи, полуострови и острови, най-големият от тях е Мадагаскар.
- ▶ Атлантическият океан е втори по големина. В средата му има голям подводен рид, който на места излиза над водата и образува острови. През него минава известното океанско течение Гълфстрийм.
- ▶ Тихият океан е най-големият на Земята. Неговата площ е 179 млн.кв.км и заема повече пространство, отколкото цялата суша. Свързан е с другите океани и няколко големи морета – Филипинско, Берингово, Охотско и др. В него се намира най-дълбокото място – Марианската падина, дълбока 11 022м.

ЖИВОТ ВЪВ ВОДИТЕ

- ▶ В моретата и океаните живеят милиарди водни обитатели - риби, мекотели, бозайници, земноводни.
- ▶ Рибите имат непостоянна температура на организма и през целия си живот дишат с хриле. Но не всички дишат с по този начин.
- ▶ Кожата на някои змиорки може да абсорбира кислород, а при електрическата змиорка това става в устната кухина.

РАВНИНИ И ДОЛИНИ

- ▶ Равнина е участък от земната повърхност, за който са характерни неголеми отклонения от височината (до 200м.) и малък наклон (до 5°).
- ▶ В зависимост от височината равнините се разделят на низини (до 200м.), хълмисти (200-600м.), планински (над 600м.)
- ▶ Най-плодородните равнини в България са Дунавската равнина (31 523 кв.км) и Горнотракийската низина. (6030 кв.км)
- ▶ Най-голямата равнина в Света е Амазонската равнина, която е с площ 5,5 млн.кв.км

ЖИВОТ В ПЛАНИНИТЕ И РАВНИНИТЕ

ПТИЦИ

- ▶ Птиците са клас двукраки, яйцеснасящи, покрити с пера и с видоизменени в криле предни крайници гръбначни животни. Тялото на птиците е пригодно да летят, макар да съществуват и много нелетящи видове.
- ▶ Разпространени са по цялата Земя, а с принадлежащите над 9800 вида, птиците са най-многобройният клас сухоземни гръбначни животни. На територията на България са регистрирани 409 вида.
- ▶ Около 1200 вида птици са застрашени от изчезване.

А КОИ ПТИЦИ НЕ ЛЕТЯТ?

Пингвините са нелетящи птици, които обитават южното полукълбо. Те не живеят само в студен климат, цели три вида живеят в тропиците.

Щраусът е най-едрата съществуваща птица. Мъжкият тежи до 110 кг. и има дължина на тялото близо 2,40м. Щраусът тича със 70 км/ч.

КАКВО СТАВА С МЕСТООБИТАНИЯТА НА ЖИВОТНИТЕ В РЕЗУЛТАТ ОТ ЗАМЪРСЯВАНЕТО?

- Предлагам в следващите слайдове да видим сами.

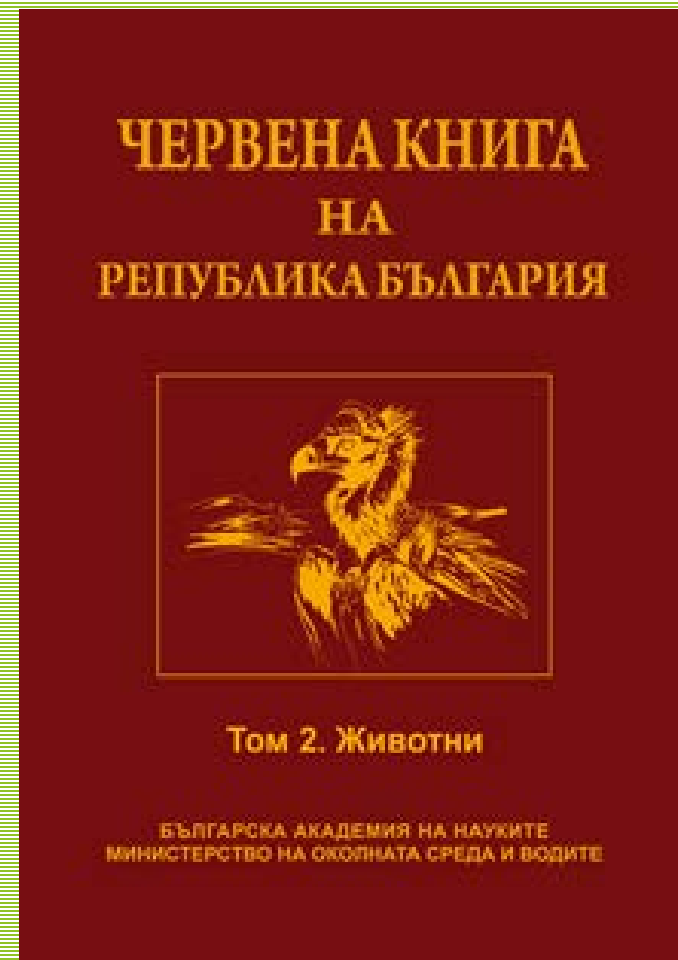
ГОДНИ ЗА ЖИВОТ ЛИ СА ТЕЗИ ВОДИ?

МЕРКИ В МИНАЛОТО ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ПОСЛЕДИЦИ ОТ ИЗТОЩАВАНЕТО НА РЕСУРСИТЕ НА ПРИРОДАТА

- ▶ Още пред 60-те год. на XXв. обществото започва да разбира заплахата от глобално разрушаване на природата. Извършва се преоценка на ценностите и се приемат първите законови мерки за околната среда. Например в САЩ през 1972г. е създадена Федерална агенция за охрана на природната среда.
- ▶ Сега, когато е ясно, че човечеството живее в един ограничен свят, не може да се према процесът на безогледно екстензивно развитие. Човешката екосистема се поддържа чрез експлоатация на водните, почвените и минералните ресурси. Когато тези запаси се изтощят, неизбежно ще възникне риск за социални конфликти, войни и глад, което грози с унищожение нашата цивилизация.

ЗАСТРАШЕНИ ОТ ИЗЧЕЗВАНЕ ВИДОВЕ

- ▶ В България са установени 409 вида птици, под защита са 327, а 140 са включени в Червената книга. Такива са черният щъркел, скалният орел, горският бекас, орел змияр и др.
- ▶ В Червената книга на България са вписани 19 бозайника – златката, пъстрият пор, тюленът монах, кафявата мечка, видрата, дивата котка и др. Изчезнали са шест породи домашни животни – риломанастирска овца, местна клепоуха свиня, делиормански кон и др. Изчезнала е и европейската норка.
- ▶ В Червената книга са описани 2 земноводни – алпийски тритон и сирийска чесновица и 13 влечуги. Защитени са вдлъбнаточел смок, смок мишкар, змиегущер, леопардов смок, шипоопашата костенурка, шипобедрена костенурка и др.
- ▶ В Червената книга са вписани 2 кръглоусти и 22 костни риби. Застрашени от изчезване са див шаран, кавказко попче, дунавска минога, михалца, волжка бяла риба, келерово попче, деветиглена бодливка и др.

ИМА ЛИ ВИНА ЧОВЕКЪТ ЗА ИЗЧЕЗВАЩИТЕ ВИДОВЕ ЖИВОТНИ?

- ▶ Всъщност да. Оказва се, че редките бозайници, растения и гъби са жертвани, тъй като местообитанията им са подходящи за използване от хората. Това ги прогонва и лишава от естествената им среда за размножаване и оцеляване.
- ▶ Природозащитници се опасяват, че видове в 48 държави може да изчезнат завинаги, защото не предлагат очевидни ползи за хората.
- ▶ Много от застрашените и защитени животни продължават да бъдат убивани поради различни причини и за различни ползи от хората въпреки забраните.